

גיטין עא

עניין: הגדה ואמירה

רשב"א

והא דאמרי' מפיהם אמר רחמנא וזא מפי כתבם. דמשמע דאי לאו מפיהם משום לא יגיד לא ממעטי ליה, דכתב ידו הגדה מיקריא. קשיא ליה לרב רבי אלחנן זצ"ל⁸⁸ דהא אמרי' ביבמות⁸⁹ אלם ואלמת פסולין לחלוץ לפי שאינן בואמר ואמרה, ואמאי הרי יכול לומר מתוך הכתב. ותירצו בתוספות דשניא הגדה מאמירה⁹⁰, ויפה אמרו דכתיב⁹¹ ובעל כנפים יגיד דבר.

מהר"ל דרך חיים פ"ד מכ"ג

והוא עד, יש לך לדעת ענין העדות שאל תאמר כי ענין העדות שצריך שידע הדיין המעשה ואם אין עד לא ידע המעשה, שאם כן למה אין עד נעשה דיין הרי הדיין יודע, ואם אתה אומר שהטעם שאין עד נעשה דיין דבעינן לקיים הזמה ואם העד נעשה דיין לא ירצה הדיין לקבל הזמה, על עצמו, א"כ יקשה לך הא דקיימא לן (ר"ה כ"ה, ב') דיינים שראו באחד שהרג את הנפש שנעשים דיינים דלא תהא שמיעה גדולה מראיה והרי לא יהיו מקבלים הזמה על עצמם, ואם ראו בשעה שפסולין לדין כגון שראו בלילה דאין נעשים דיינים ומאי שנא שהרי אף אם ראו בלילה הדיינים יודעים הדבר כמו שראו ביום. אלא אין הדין חל רק כאשר הדבר הוא נגלה בפועל לפני הדיין ואז אפשר לו לדון, והעד הוא שמוציא הדבר לפועל לפני הדיין עד שיוכל לדון הדיין, ולפיכך אין עד נעשה דיין שהרי צריך שיוציא הדבר אל הפועל לפני הדיין ואם העד נעשה דיין לא הוציא אחר העדות לפועל לפני הדיין שיהיה הדין חל, ולכך אף אם ידע הדבר כיון שלא הוציא העד העדות לפועל לפני הדיין אין כאן דין. ואם ראו ביום או הדבר יוצא לפועל לפני הדיין ויכול לדון על המעשה עצמו שיצא אל הפועל, ודבר זה ענין מופלג אין כאן מקום זה, ואמר כי הוא יתעלה ויתברך

שם משמואל הגש"פ עמ' מא

וכל אלה הם הקדמה טובה ונכונה לסדר הלילה הזה, ולעומת שהאדם נחפעל ונותן דעתו ומקבל עליו את כל הנ"ל, כן נפתחים מקורי הלב, והאי לישנא קולמסא דליבא, ויוצא הדיבור מגלות ומתחיל מעתה הענין של סיפור יציאת מצרים בהתגלות הלב, וזה מגיד, ובתרגום ויגד וחוי היינו שמראה בהתגלות כל ענין יציאת מצרים, וכמו בעדות דכתיב בה לשון הגדה אם לא יגיד, וכמו שפירש מהר"ל בספר דרך חיים שהגדת העדים הוא שמראין הדבר לפני הדיינים והדיינים כאילו רואין המעשה:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON